

Била једном риба звана Фини.
Она је била врло дружељубива.
Била је увек спремна да помогне другима.

Једног дана Фини се играла са својим
пријатељима. Видела је златну рибицу
поред камена.

Питала је: „Како се зовеш? Зашто си тако тужна?”

Златна рибица је рекла: „Зовем се Џини.

Не знам где ми је кућа и зато сам тужна”.

Фини ју је тешила и упитала: „Где је твоја кућа?” Цини је рекла: „Не знам. Само знам да има пуно зелене траве поред моје куће.”

Фини се одмах сетила где је њена кућа, зато што велика трава расте на северу мора. Брзо је позвала своје родитеље и помогли су Џини да се врати кући.

Фини је баш дружељубива риба!

ВАЖНОСТ ЧИТАЊА ДЕЦИ

са родитељима, бакама и декама и другим одраслим особама које су блиске детету

Читање као дневна породична активност представља прелеп начин да се чланови породице повежу и опусте а да истовремено подстакну развој и учење деце!

Сликовница је прва и најважнија књига у животу деце. Заједничко разгледање сликовница и разговор о њима од најранијег узраста код деце развија љубав према књизи и подстиче развој говора, интелектуални, социјални и емоционални развој.

Зашто је заједничко читање код куће добро за моје дете и мене?

Помаже деци да обогате речник и развију своје језичке вештине.

Упознаје децу са различитим појмовима, искуствима, могућностима.

Помаже деци да развију љубав према књигама и читању.

Подстиче децу да упознају и разумеју своја осећања и осећања других.

Ствара блискост и поверење између вас и вашег детета.

Ево неколико идеја за заједничко разгледање и читање књига:

Постоји много ствари које можете да урадите пре, током и после читања како бисте били подршка у креирању језички подстицајне средине за децу, а што је још важније, у развоју уживања у читању.

Пре читања:

Сваки дан одвојите време за читање. И 10 минута дневно значајно је за ваше дете и вас.

- Успоставите рутину читања код куће тако што ћете одредити време за читање, као што је читање после јела или пре спавања.
- Понесите књиге са собом на излет или читајте док чекате у ординацији или док путујете.

Пронађите удобно место за заједничко седење и читање.

- Покажите да је читање важно тако што ћете у свом дому одвојити простор за читање са удобним седиштима, јастуцима и добрим осветљењем. Нека то буде и место где ће вам стајати књиге/сликовнице.
- Седите заједно, једно поред другог или држите дете у крилу, а књигу држите испред детета да је добро види и да може да је додирне.

Изаберите књигу у којој ће ваше дете уживати. Или замолите дете да одабере књигу.

- Прочитајте исту књигу и више пута ако дете тражи.

Скрените пажњу детету на корице књиге.

- Разговарајте о слици на корицама и опишите је детету. Прочитајте му наслов.
- Питајте дете: „Шта мислиш, о чему говори ова књига?“

Током читања:

Дозволите детету да окреће странице књиге док читате или нека дете држи књигу.

Прстом пратите речи док читате. То помаже детету да увиди да писане речи имају значење и да се чита и пише слева надесно. Укажите и опишите свом детету шта видите на сликама или му поставите питања о томе шта оно види.

Учините активност читања забавном користећи изражајност гласа за читање или причање приче, мењајући глас у различитим ситуацијама и за различите ликове.

Постављајте детету питања о сликама и причи. Користите питања која почињу с „ко, шта, где, зашто, како” и дајте детету времена да одговори. Помозите му да се изрази, постављајући му потпитања.

Разговарајте о емоцијама ликова из књиге и објасните их детету.

Користите своје лице и глас да покажете различите емоције.

Објасните и поновите речи које су детету нове и занимљиве. Замолите дете да понови реч и пронађите заједно друге примере где се та реч користи. Тако дете усваја нове појмове и разуме њихово значење.

Разговарајте с дететом о томе колико су ликови и догађаји у књизи слични дететовом животу и искуствима, а по чему се разликују.

Похвалама и позитивним одговорима охрабрите своје дете („Браво”, „Тако је”, „Како си то лепо рекао/рекла”, и сл.)

После читања:

Замолите дете да исприча причу или га питајте шта му се највише свидело у причи.

Подстакните дете да нацрта нешто из приче, неки догађај или лик.

Заједно измислите нову причу или песму, или одглумите неки део из књиге.

Заједничко читање је одличан начин за вас и ваше дете да заједно проведете време и да се квалитетно забавите!

ФИНИ – ПРИЈАТЕЉСКА РИБА:

Идеје за родитеље и васпитаче

Шта деца могу да науче из ове књиге?

Истраживање света риба: Користите ову књигу да помогнете деци да науче нешто ново о рибама: Како оне изгледају? Где живе? На који начин се крећу?

Решавање проблема: Користите ову књигу да помогнете деци у вези са тим како решавати проблеме које не могу сами да реше.

Социоемоционално учење: Користите ову књигу како бисте скренули пажњу на важност емпатије, важност разумевања других и помагања другима када имају проблем или тешкоћу. Књига такође доприноси развијању способности препознавања, доживљавања и изражавања различитих емоција, разумевању властитих и туђих емоција и развијању конструктивног приступа тешкоћама и променама.

Оријентација: Користите ову књигу да помогнете деци да промишљају о свом месту живљења и свом непосредном окружењу.

Примери активности и питања:

1. Користите слике да испричате причу.

Опишите детету шта видите:

На пример:

- Рибе се крећу у јату.
- Има их различитих облика, величина и боја. Неке рибе су мале и шарене, док су друге велике и имају занимљиве шаре.
- Рибе имају пераја која им служе за кретање кроз воду.
- Неке рибе могу брзо да пливају, док су друге спорије.

2. Питајте дете:

Риба:

Шта је риба и како изгледа? Где живи и чиме се храни? Шта јој помаже да дише у води, а шта да се креће?

Осећања:

Скрените пажњу детету на то да је рибица приметила да је друга рибица тужна и да ју је питала зашто је тужна. Зашто је важно да водимо рачуна о осећањима других?

Помоћ другима:

Фини је увек спремна да помогне другима – у чему једна риба може да помогне другим рибама (да ли може да их одведе до хране или може да их упозори на опасност)? Како се рибе оглашавају? Ако риба не може да говори, како комуницира са другим рибама?

Пристап тешкоћама:

Коме су се рибице обратиле за помоћ да пронађу пут до Џинине куће?

3. Повежите причу са животом вашег детета:

Да ли си некад видео рибу у природи и какве врсте рибе? У чему се разликују људи и рибе (место живота, кретање, говор, дисање...)?

Златна рибица је била тужна јер није знала где јој је кућа. Да ли си ти некада био/била тужан/на или уплашен/а јер ниси знао/ла где се налазиш или како да пронађеш нешто? Како се то догодило?

Шта може и треба да се уради уколико се деси да се изгубиш? Коме можеш да се обратиш за помоћ?

Зашто је важно да су се рибице обратиле за помоћ родитељима? Шта је могло да се деси да су рибице саме пошле да траже кућу златне рибице?

После приче:

Истражите и посматрајте околину:

Прошетајте са дететом по окружењу ваше куће/зграде. Подстакните дете да запази одлике свог дома, куће, зграде. Да запази ко све живи у близини и шта се све налази у близини (оријентири – продавница, киоск, школа, велика зграда...).

Цртајте и дискутујте:

Подстакните дете да нацрта окружење своје куће/стана, направи мапу, да на мапи учрта све што је приметило у крају. Посебно причајте о потенцијалним опасностима, али и сигурним местима за деčју игру, како у кући, тако и у окружењу. Шта је безбедно, а чега треба да се чувају?

Уживајте у времену проведеном са својим дететом!

